

dr hab. Marek L. Wójcik, prof. UWr

Specjalizacja

Nauki pomocnicze historii, ze szczególnym uwzględnieniem dyplomatyki, genealogii, heraldyki i sfragistyki, dzieje średniowiecznego Śląska i śląskiego monastycyzmu, przede wszystkim cysterskiego, dzieje, genealogia, heraldyka i kultura rycerstwa śląskiego, heraldyka miejska i samorządowa na Dolnym Śląsku w przeszłości i dziś.

Kariera zawodowa

- 1985–1990 – studia historyczne na Uniwersytecie Wrocławskim
- 1 X 1990 – zatrudnienie w Zakładzie Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki Instytutu Historycznego UWr
- 1990–1991 – asystent stażysta
- 1991–1997 – asystent
- 25 VI 1997 – doktorat na podstawie pracy pt. *Dokumenty i kancelarie książąt opolsko-raciborskich do początków XIV wieku*
- 1997–2023 – adiunkt
- 1999–2006 – kierownik Podyplomowego Studium Wiedzy o Śląsku

- 11 IX 2020 – habilitacja na podstawie cyklu publikacji pt. *Heraldyka i genealogia rycerstwa śląskiego w świetle źródeł sfragistycznych do początku XV wieku*
- od 21 VI 2023 profesor UWr

Projekty badawcze i stypendia

Projekty badawcze:

- *Śląskie Archiwum Ikonograficzne*, wykonawca, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2007–2008;
- *Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w.: losy, znaczenie, inwentaryzacja*, wykonawca, sekretarz Redakcji projektowego periodyku „*Hereditas Monasteriorum*”, Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, 2012–2016;
- *Ołbin. Baza wiedzy o opactwie benedyktynów, później premonstratensów, na wrocławskim Ołbinie*, wykonawca, koordynator części historycznej, Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, 2025–2029.

Stypendia na realizację projektu badawczego „Pieczęcie rycerskie na Śląsku”:

- 1 kwietnia – 30 września 2001 r., stypendium NATO Advanced Fellowships Programme, realizacja w Max-Planck-Institut für Geschichte, Göttingen (Niemcy);
- 1–30 września 2003, stypendium Herder-Institut, realizacja w Herder-Institut, Marburg (Niemcy);
- 1–31 maja 2004, stypendium Fundacji Lanckorońskich, realizacja w Österreichisches Staatsarchiv, Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Wien (Austria).

Działalność naukowa i popularyzatorska

- Organizacja licznych konferencji naukowych;
- Współpraca ekspercka z samorządami powiatowymi i gminnymi Dolnego Śląska i Opolszczyzny w zakresie ustalania herbów, weksyliów i pieczęci samorządowych (ekspertyzy heraldyczno-weksylologiczne przygotowane m.in. dla gmin Biała, Bogatynia, Chojnów, Pieszyce, Stoszowice, Strzelin, Żmigród oraz powiatu trzebnickiego);
- Współpraca z parafią pw. Michała Archaniola we Wrocławiu w zakresie popularyzacji wiedzy o przeszłości parafii i wrocławskiego Ołbina (konferencje i opracowania zbiorowe);
- Współpraca z Instytutem Piastów we Wrocławiu w ramach popularyzatorskiego projektu edukacyjno-szkoleniowego pt. *Fabulae ex Silesia – Opowieści ze Śląska* (odczyty i wykłady);
- Członek Rady Naukowej czasopisma „Średniowiecze Polskie i Powszechne” wydawanego przez Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;
- Liczne nagrody Rektora UWr za osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i organizacyjne;
- Nagroda im. Adama Heymowskiego, przyznawana przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Heraldycznego za najlepsze prace z zakresu heraldyki, genealogii i nauk pokrewnych, otrzymana za książkę *Pieczęcie rycerstwa śląskiego w dobie przedhusyckiej*, t. 1–2, Kraków–Wrocław 2018.

Wykaz wybranych publikacji

Monografie:

- *Ród Gryfitów do końca XIII wieku. Pochodzenie – genealogia – rozsiedlenie*, Wrocław 1993 (Acta Universitatis Wratislaviensis, Nr 1482, Historia CVI), ss. 122;

- *Dokumenty i kancelarie książąt opolsko-raciborskich do początków XIV wieku*, Wrocław 1999 (Acta Universitatis Wratislaviensis, Nr 2170, Historia CXXXIX), ss. 364;
- *Chwile strachu i trwogi. Klęski żywiołowe, konflikty zbrojne i tumulty w średniowiecznym Wrocławiu*, Racibórz 2008, ss. 120;
- *Pieczęcie rycerstwa śląskiego w dobie przedhusyckiej*, t. 1–2, Kraków–Wrocław 2018, ss. 1020.

Edycje źródeł:

- *Regesty dokumentów przechowywanych na Górnym Śląsku – Regesty listin uložených v Horním Slezsku*, t. 1 (do 1400 roku), red. A. Barciak i K. Müller, Wrocław – Opava 2004.

Redakcje prac zbiorowych (wybór):

- *Człowiek – Obraz – Tekst. Studia z historii średniowiecznej i nowożytnej*, red. M.L. Wójcik, Dzierżoniów 2005, ss. 132;
- *Od benedyktynów i premonstratensów do salezjanów. Dzieje kościoła i parafii św. Michała Archaniola na wrocławskim Ołbinie. Materiały z konferencji naukowej z okazji 70-lecia obecności salezjanów na wrocławskim Ołbinie (Wrocław, 28–29 kwietnia 2017 r.)*, red. M.L. Wójcik, Wrocław–Borowianka 2018, ss. 430;
- *Kościół św. Michała Archaniola na wrocławskim Ołbinie. Studia z dziejów świątyni w 150. rocznicę konsekracji (1871–2021)*, red. M. Oziembłowski i M.L. Wójcik, Wrocław 2021, ss. 224;
- *Studia monastica et mediaevalia. Opuscula Marco Derwich dedicata*, red. M.L. Wójcik, Wrocław 2022, ss. 564;

- *Fantastyczne stwory i bestie w dziejach i kulturze od antyku po czasy najnowsze*, red. J.R. Sobel i M.L. Wójcik, Kraków 2025, ss. 368.

Artykuły (wybór subiektywny):

- *Współczesne herby gmin wiejskich na Dolnym Śląsku*, [w:] *Wieś w heraldyce i sfragistyce polskiej*, red. A. Gut i P. Gut, Warszawa 2012, s. 173–213;
- *Die Beständigkeit der monastischen Symbolik in der heraldischen Tradition Niederschlesiens nach 1810*, [w:] *Die Auflösung der Klöster in Preußisch-Schlesien 1810*, hrsg. v. M. Derwich, Wrocław 2016 (Dziedzictwo Kulturowe po Skasowanych Klasztorach, 6 / Das Kulturerbe der aufgehobenen Klöster, 6), s. 393–408;
- *Diploma Opoliense. Das Formular der Oppelner Herzogsurkunden im 13. Jahrhundert*, [w:] *Urkundenformeln im Kontext. Formen der Schriftkultur im Ostmitteleuropa des Mittelalters (13.–14. Jahrhundert)*, hrsg. v. Sébastien Rossignol und Anna Adamska, Wien 2016 (Veröffentlichungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung, 65), s. 119–147;
- *Seals of the Wives of Silesian Knights in the Pre-Hussite Age (1259–1414)*, [in:] *A Companion to Seals in the Middle Ages*, ed. by L.J. Whatley, Leiden–Boston 2019 (Reading Medieval Sources, 2), s. 310–329;
- *Czternastowieczna nieznana pieczęć Wieruszowa. Przyczynek do badań nad najstarszą heraldyką miasta i jego właścicieli*, „Średniowiecze Polskie i Powszechne”, 12 [16] (2020), s. 69–95;

- *Śląska pieczęć Jana Hinczy z Rogowa z 1435 r. Przyczynek do dziejów herbu Działosza*, „Studia Źródłoznawcze”, 59 (2021), s. 39–51;
- *Przemyslidki opawskie za klasztorną furtaa. Studium genealogiczno-statystyczne*, [w:] *Opavští Přemyslovci v dějinách a kultuře / Opawscy Przemyslidzi w dziejach i kulturze*, red. / edd. B. Czechowicz, I. Matejko-Peterka, B. Kloch, J. Sperka, Opawa–Katowice 2022 (Opavská historická sympozia, sv. 2), s. 239–265;
- *Pieczęcie i herby Nysy*, [w:] *Nysa – historia miasta*, t. 1: *Miasto biskupów wrocławskich*, red. W. Kucharski, Nysa–Wrocław 2023, s. 213–232;
- *Z badań nad najstarszą heraldyką panów z Prószkowa*, „Klio. Czasopismo poświęcone dziejom Polski i powszechnym”, 70 (2024), 2, s. 3–28;
- *Pieczęcie rycerstwa śląskiego w dobie przedhusyckiej. Uzupełnienie ze zbiorów polskich archiwów kościelnych*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 124 (2025), s. 799–837.